

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

Συνδρομή ἑτησια: Ἐν Ἑλλάδι, φρ. 8 ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 12 — Ἐκαστὸν φρλ. τιμᾶται λ. 10. — Γραφεῖον Κ. Ο. ρινη, ἐν τῷ τυπ. τῆ: Κορινη. — Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀπορῶσαι ἐπιστελεταὶ διευθυνόμεναι: πρὸς τὸν ἐκδοτῆν.

ΕΒΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

Ο ΤΡΙΣΙΝΝΟΣ

Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν βαρβάρων κατάλυσιν τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας πλείστα ἐσηματίσθησαν γλῶτται ἀπὸ τῆς λατινικῆς λειψάνων, ὡς περ πλείστ ἀνηγέρθησαν βασιλεία ἐπὶ τῶν τῆς Ῥώμης ἐρείπιων. Εἰς ἅπασαν τὴν Δύσιν οἱ κατακτητῆται μετεκόμισαν τὴν βαρβαρότητα καὶ τὴν ἀμάθειάν των αἱ τέχναι πᾶσαι ἀπώλοντο, ὅτε δὲ μετὰ ὀκτῶ αἰῶνας ἤρξαντο ν' ἀναγεννῶνται, οἱ Γότθοι ἀνεφάνησαν μετὰ τῶν Βανδάλων δυστυχῶς ὁ τι τῆς τῶν χρόνων ἐκείνων ἀρχιτεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς ὑπολείπεται ἡμῖν συμπλήμα ἰδιόρρυθμόν ἐστιν ἀπειροκαλίας καὶ δυσαρμονίας· αἱ ὀλίγαι συγγραφαὶ τοῦ αὐτοῦ ἦσαν ποιοῦ. Οἱ μοναχοὶ τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ἐτήρησαν, ἵνα τὴν διαρθείρωσιν· οἱ Φράγχοι δέ, οἱ Βάνδαλοι καὶ οἱ Γερμανοὶ συνέμιζαν ἐν τῇ παρεφθαρμένῃ ταύτῃ λατινικῇ τὴν ἀκατανόητον καὶ ἀγνοον αὐτῶν διάλεκτον, ἡ ἰταλικὴ ἐν τέλει γλῶσσα, ἅτε πρῶτον τῆς λατινικῆς θυγάτηρ, πρώτη ἀπεκαθάρη, εἶτα ἡ ἰσπανικὴ· ἔπειτα ἡ τε γαλλικὴ καὶ ἀγγλικὴ ἐβεβλιώθησαν.

Πρώτη τῶν τεχνῶν ἡ ποίησις ἐκαλλιεργήθη ἐπιμελῶς. Δάντης καὶ Πετράρχης ἔγραψαν, καθ ὃν χρόνον οὐδὲν ὀπωσοῦν καλὸν πεζὸν σύγγραμμα ὑπῆρχε. Παραδόξως παρ' ἅπασιν τοῖς ἔθνεσιν οἱ ποιητῆται προεξάρχουσι παντὸς εἶδους συγγραφῶν! Ὁ Ὅμηρος ἤμασε παρ' Ἑλλήσιν πρὸ ἐνός καὶ πλέον αἰῶνος, πρὶν ἢ τις ἱστορικὸς ἀναφανῆ· τὰ τοῦ Μωϋσεὺς ἄσματα εἰσι τὸ ἀρχαιότερον μνημεῖον τῶν Ἑβραίων· παρὰ τοῖς Καραΐθαις ἀπαντὰ τις ἄσματα, ἐν ᾧ πᾶσαν τέχνην ἀγνοοῦσιν· οἱ παρὰ τὰ κράτια τῆς Βαλτικῆς βάρβαροι κατεῖχον τοὺς περιωνύμους αὐτῶν ῥοῦνιχοὺς στίχους, ἐν ᾧ τὴν ἀνάγνω-

σιν ἠγνῶσιν· ὅπερ, εἰρήσθω ἐν παροῶ, δείχνουσιν ὅτι ἡ ποίησις ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶν ἔμφυτος πλέον ἢ ὅσω τις ὑπολαμβάνει.

Ὅπως ἂν ἦ, ὁ Τάσσος ἦν ἐτι ἐν σπαργάνοις, ὅτε ὁ Τρισίννος, συγγραφεὺς τῆς περιφήμου «Σοφονιάθης», πρώτης τραγωδίας εἰς δημῶδη γλῶσσαν, ἐπεχείρησε σύνθεσιν ἐπικού ποιήματος· ἔσχεν ἀντικείμενον τὴν τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῶν Γότθων ἀπελευθέρωσιν ὑπὸ τοῦ Βελισαρίου ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας Ἰουστινιανοῦ· τὸ ὅλον σοφόν ἐστι καὶ κανονικόν, ἀλλ' ἡ ποίησις ἀσθενής· ὅπως δὴποτε τὸ ἔργον του ἐπέτυχε καὶ ἡ φιλόκαλος αὐτῆ ἡὼς διέλαμπε μέχρι τῆς ἡμέρας, ἦτις ἀνέδειξε τὸν Τάσσον.

Ὁ Τρισίννος ἐκέκτητο εὐρείαν πολυμαθειαν καὶ μεγάλην ἱκανότητα. Λέων ὁ Γ' τὸν μετεχειρίσθη ἐπὶ πολλῶν σοβαρῶν του ὑποθέσεων, ἐχρημάτισε πρεσβευτῆς παρὰ Καρόλῳ Ε' πλὴν τέλος ἔθυσε τὴν φιλοδοξίαν καὶ σπουδαρχίαν εἰς τὴν φιλομάθειάν του, λίαν κατὰ τοῦτο διάφορος πολλῶν περιφανῶν ἀνδρῶν, ἐγκαταλειψάντων καὶ περιφρονησάντων μάλιστα τὰ γράμματα, ἀφ' οὗ εὐτυχεῖς δι' αὐτῶν ἐγένοντο. Ἐλλόγως τὸν κατέβησαν αἱ ἐν Ὀμήρῳ καλλοναί· τὸ μέγα δ' αὐτοῦ ἐλάττωμά ἐστιν, ὅτι τὸν ἐμιμήθη, πάντα ἐξ αὐτοῦ παρέλαβεν ἐκτὸς τοῦ μεγαλοφυοῦς· στηρίζεται ἐπὶ τοῦ Ὀμήρου, ὅπως βαδίσῃ, καὶ καταπίπτει, θέλων νὰ τὸν ἀκολουθήτῃ· συλλέγει τ' ἄνθη τοῦ Ἑλληνος ποιητοῦ, ἀλλὰ ταῦτα μαραίνονται ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ μιμητοῦ. Ὁ Τρισίννος, ἐν παραδείγματι, ἐμιμήθη τὸ ἐπεισόδιον ἐκείνου τοῦ Ὀμήρου, ὅτε ἡ Πηρα, περικεκοσμημένη τὴν τῆς Ἀφροδίτης κόπρη, παρέχουσα Διὶ θωπέια, ὡς δὲν συνείθισεν ἡ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ σύζυγος ταῦτο παρίστησιν ἐν τῇ «Ἀπελευθερωθεῖσῃ Ἰταλίᾳ»

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

«αὕτη πρῶτον λούεται ἐν τῷ λαμπρῷ της δώ-
»ματι· χιονώδη περιβάλλεται ὀθόνην· εἶτα
»δέ, πλουσίως διακοσμηθεῖσα, προσέρχεται
»παρὰ τῷ βασιλεῖ, ὅστις ἐπὶ χλόης κάθηται
»έντῃς μικροῦ κήπου· κ' ἐν ᾧ θωπείας τῷ ἐ-
»πιδαφιλεύει, ὁ Ἰουστινιανός:»

le diede un bacio
soave, e le gettò le braccia al collo,
ed ella stette, e sorridendo disse e. t. c.

Γλυκὸ φιλὶ τῆς ἔδωκε καὶ τὸ λαϊκὸ τὰς χεῖρας
Τῆς ἔρριξε· αὕτη ἐστάθη κ, καὶ με χαμόγελο εἶ-
πε: κ. τ. λ.

Οὕτως ὁ τι εὐγενῶς ἐγράφη παρ' Ὁμήρω,
παρὰ τῷ Τρισίνῳ τοσοῦτο καθίσταται χαμαι-
πετῆς καὶ ἀηδὲς ἀνὴρ καὶ γυνὴ θωπεύονται
ἐνώπιον πάντων.

Ὁ Τρισίνος φαίνεται μιμηθεὶς τὸν Ὁ-
μηρον ἐν ταῖς λεπτομερείαις τῶν περιγρα-
φῶν· ἀκριβέστατα περιγράφει τὰ ἰμάτια καὶ
τὰ ὑπάρχοντα τῶν ἡρώων του, ἀλλὰ λησμο-
νεῖ τοὺς χαρακτήρας των· ὠμίλησα οὐ μό-
νον, ὅπως δεῖξω τὰς ἐλλείψεις του, ἀλλ' ὅ-
πως ἀποδώσω τὸν ἀντάξιον πρὸς αὐτὸν ἔ-
παινον, ὅστις πρῶτος τῶν νεωτέρων ἐν Εὐ-
ρώπῃ συνέθηκεν ἐπικὸν ποίημα κανονικὸν καὶ
ἔλλογον, καίπερ ἀσθενὲς, καὶ ὅστις ν' ἀπο-
σείση ἀπετόλμησε τὸν ζυγὸν τῆς ὁμοιοκα-
ταληξίας. ἐπὶ πλέον μόνος αὐτὸς τῶν Ἰ-
ταλῶν ποιητῶν οὔτε ἀλληγορίας ἔχει οὔτε
αἰνίγματα, ἐλάχιστα δὲ πάντων παρεισάγει
ἐν τοῖς ἔργοις του μάγους καὶ ἥρωας μα-
γευομένους· τοῦτο δὲ δὲν εἶναι μικρὰ ἀξία.

[Ἐκ τοῦ Βολταίρου] Π. Γ. ΚΟΚΚΟΛΗΣ.

ΟΡΦΑΝΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Συνίγ. καὶ τέλος ἰδί σελ. 124

Ἡ Ἐπιτροπία.

Βραδέσι βήμασιν ἀνέλαβον τὸν δρόμον, καὶ ἀ-
πόφασιν ἔχων νὰ μὴ ἀπέλθω πλέον εἰς τὸ ἐκ-
παιδευτήριον, ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐπι-
τρόπου μου. Οὗτος ἦτο πλούσιος συμβολαιογράφος,
πολυάσχολος καὶ πατὴρ πολλῶν τέκνων. Γε-
νόμενος ἐπίτροπός μου διὰ δικαστικοῦ ἐγγράφου
ἐλάμβανε δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν περιουσίαν μου τὴν
φροντίδα ἐκείνην, ἣν ἐνόμιζεν ἀρκούσαν πρὸς ἐκ-
πλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ νόμου. Δις τοῦ
ἔτους με ἐπεσκέπτετο εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον· καὶ
δις τοῦ ἔτους τῷ ἀπέστειλλον εὐχαρστηρίους ἐ-

πιστολάς, ἃς ἔγραφον καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ φύ-
λακος ἢ τοῦ διδασκάλου. Δὲν θὰ εἶπω τὴν ἐκπλη-
ξιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὅτε με εἶδεν εἰσερχόμε-
νον εἰς τὸ γραφεῖόν του· τὰς ἐπιπλήξεις, τὰς ὑ-
βρεις του, ὅτε τῷ διεκοίνωσα ὅτι δὲν θέλω νὰ
γνωρίζω πλέον ἐκπαιδευτήρια. Τέλος μοι εἶπεν.
«Ἄν ἡ σύζυγός μου εὐχαριστεῖται, θὰ γίνετε σύν-
τροφος τοῦ τέκνου μου». Ἦλθεν ἡ σύζυγός του,
γυνὴ ἀσχημὸς καὶ πνέουσα φιλαργυρίαν, ἥτις,
ἀφοῦ με ἠρώτησε περὶ τῶν σπουδῶν μου. «Ὅτι γί-
νετε, μοι εἶπε, διδάσκαλος τῶν τέκνων μας καὶ
θὰ σὰς δίδωμεν ἄρτον καὶ σούπαν.» Ὁ συμβο-
λαιογράφος εὖρε θαυμασίαν τὴν ἰδέαν τῆς συζύ-
γου, ἐγὼ δὲ ἤμην ἐξαλλος ἐκ τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἐλ-
πίδι ὅτι θὰ ζήσω βίον οἰκογενειακόν. Οἰκογένεια!
Τὸ θεῖον τοῦτο ὄνομα, ὅπερ ἀναπολεῖ τὰς γλυκυτέ-
ρας καὶ ἀληθεστέραις τοῦ βίου τέρψεις, κινεῖ πᾶ-
σαν ἴνα εἰς τὸν ὄρφανόν, ὡς τὸ ὄνομα τῆς πατρί-
δος εἰς τὸν ἐξόριστον καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας
εἰς τὸν ἐν φυλακῇ. Ἰδοῦ με παιδαγωγός. Ὁ ἐπί-
τροπός μου εἶχεν ἑπτὰ υἱοὺς καὶ μίαν θυγατέρα!
Οἱ πρῶτοι ἠρίθμουν τέσσαρα μέχρι δώδεκα ἔτη,
πεισματώδεις καὶ ἐκ φύσεως στεῖροι πνεύματος,
ἔθεντο εἰς σκληρὰν δοκιμασίαν τὴν ὑπομονὴν μου.
Ὅλωσ ἐναντίου ἰδιώματος ἦτο ἡ θυγάτηρ· ἐβαινε
εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας της εἰς
περίοδον ἐνίοτε κινδυνώδη, ἐν ᾗ φυσικὴ ἀνάπτυξις
ἐπιδρᾷ δι' ἰσχυρᾶς δυνάμεως εἰς τὴν ἠθικὴν τῆς
νεάνιδος. Χαρίεσσα τὴν μορφήν, ἐτοιμοῦ πνεύμα-
τος, ὑψηλῶν αἰσθημάτων, ἦτο πάντοτε ὠχρὰ καὶ
μελαγχολικὴ. Δι' οἱ ἀδελφοὶ της τὴν ἐχλεύαζον,
ἡ μήτηρ τὴν ὑποχρέου εἰς ἀνωφελεῖς στερήσεις, καὶ
διηνεκῆ ἐργασίαν, ὁ δὲ πατὴρ τὴν ἐβασάνιζε με
ἀπὸ τῆς φάρμακα. Ὁφείλον νὰ διδάξω εἰς αὐτὴν τὴν
καλλιγραφίαν, τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν γαλ-
λικήν.

Πλήρης ζήλου ἐτέθη εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
καθηκόντων μου. Ἐπίστευεν ὅτι, ἀκολουθῶν καθ'
ὄλου τὰς ἐπιθυμίας ὡς καὶ αὐτὰς τὰς ἰδιοτροπίας
τῶν ξενιζόντων με, θὰ ἐφείλιον τὴν συμπάθειάν
των, ἀλλὰ εἰς μάτην οὔτε ἐν κἂν μειδίαμα, οὐδὲ
μίαν λέξιν ἐνθαρρυντικὴν, ἀπελάμβανον! Με μετε-
χειρίζοντο ὡς ὑπηρετὴν καὶ ἐτι χεῖρον. Καὶ ὅμως ἤ-
μην εὐτυχὴς! Ἡ Παυλίνα, ἡ θυγάτηρ τοῦ ἐπι-
τρόπου μου, ἐσυμπάθησεν εἰς τὰς βασάνους μου ἐν
τῇ ἀβρᾷ καρδίᾳ της εἶχε χύσει τὰς πικρίας τῆς
ψυχῆς μου, με ἠγάπα. Νὰ ζῆ τις ἐν θλίψει εἶναι

ἄδης, νὰ διανέμη τὴν θλίψιν με τὸ λατρευόμενον
ὄν, εἶναι παράδεισος.

— Ἰούλιε, μοι εἶπεν ἡμέραν τινα, τὰ φάρμακα
ἄτινα μοι δίδει ὁ πατὴρ μου οὐδόλως με ὠφελοῦσι.
Ἡ υγεία μου ἡμέραν παρ' ἡμέραν βαίνει ἐπὶ τὰ
χεῖρω.

— Τὸ βλέπω καὶ ἐγὼ, εἶπον. Κύριος οἶδα με πό-
σῃ θλίψιν θὰ ὀμιλήσω ἐγὼ εἰς τὸν πατέρα σας.

— Εἶναι ἀνωφελές. Χθὲς ἰατρός τις, ἀρχαῖός του
φίλος, ἠθέλησε νὰ με ἴδῃ. Ἡ θυγάτηρ σας, τῷ εἶ-
πεν, ἔχει ἀνάγκην μακρῶν περιπάτων· οὔτοι θὰ τῇ
δώσωσι νέαν ζωὴν.

— Τί ἀπήντησεν ὁ πατὴρ σας;

— Ὅτι καὶ ἄλλοι φίλοι τῷ συνεβούλευσαν, ἀλλ'
ὅτι ἡ μήτηρ μου δὲν ἐπέτρεπε ν' ἀφήσω τὰς οἰ-
κιακὰς ἐργασίας καὶ νὰ δικασκιδάτω εἰς τὴν ἐξο-
χήν.

— Λαμπρά ἰδέα! εἶπον. Μετὰ στιγμὴν δὲ σιωπῆς.
Λοιπὸν ὑπάρχει θεραπεία, Παυλίνα· θέλετε νὰ ἰα-
θῆτε;

— Καὶ πῶς;

— Μοι εἶπατε ὅτι εἰς τι χωρίον, εἴκοσι μίλια
ἀπέχον, ἔχετε θεῖον, ὅστις ὑπερμέτρως σὰς ἀγαπᾷ.
Αὔριον, πρὸ τῆς ἡοῦς, ἀναχωροῦμεν διὰ τὸ μέρος ἐ-
κεῖνο.

— Ὅχι, ὄχι, Ἰούλιε, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πράξω.

— Πράξατε, ὡς σὰς λέγω. Ἡ μικρὰ ὄδοι πορὶα θὰ
σὰς ἀποδώσῃ τὴν υγείαν, πρὸς τὸν θεῖον ἐξομολο-
γούμεθα τὰ πάντα· θὰ μᾶς δικαιοῦσῃ καὶ θὰ μᾶς
ὑπερασπισθῆ κατὰ τοῦ πατρὸς σου.

Ἡ ἀναχώρησις ἀπεφασίσθη. Τὸ ἑσπέρας, ὠ-
θούμενος ἐκ τῆς περιεργείας, ἐρωτῶ τὸν γραμμα-
τέα τοῦ ἐπιτρόπου μου, ὅποια ὁδὸς φέρει εἰς τὸ
χωρίον τοῦ θεοῦ τῆς Παυλίνας. Καθ' ὅλην τὴν
νύκτα ἡ κεφαλὴ μου μοι ἐφαίνετο ἠφαιστειον καὶ
δὲν ἠδυνήθη νὰ κλείσω τὰ ὄμματα μου. Προσεγγί-
ζει ἡ ἡώς. Ἐγειρόμαι, ἐρευνῶ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς
Παυλίνας· ἦτο ἤδη ἔτοιμος. Περιτυλλίσσομαι εἰς
τὸν χειμερινὸν μανδύαν μου, κατέρχομαι εἰς τὸ
ἰσόγειον, ἀνοίγω τὴν θύραν, ἡ Παυλίνα με παρα-
κολουθεῖ, καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς ἐκτὸς παντὸς κινδύνου.

Ἦτο ὥραία τοῦ Ἰουνίου πρωτὰ. Ὁδεύομεν σχε-
δὸν μίαν ὥραν, χωρὶς ν' ἀνταλλάξωμεν λέξιν· τόσῳ
εἴμεθα βεβουθισμένοι εἰς τὰς σκέψεις μας. Ὁ ἥλιος
ἐχρᾶσεν τὰς ἀκρὰς τῶν λόφων, εἰς τοὺς πρόποδας
τῶν ὄρεων ἐβαδίζομεν

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

— Ἐρχονται ἄνθρωποι, καὶ φοβοῦμαι τὴν συ-
νάντησιν γνωστοῦ μας προσώπου, ἀνεφώνησεν ἡ
συνοδοιπόρος μου. Ἄς ἀνέλθωμεν εἰς τοὺς λόφους.

Καταλείπουμεν τὸ ἐπίπεδον καὶ ἀνερχόμεθα εἰς
τοὺς λόφους. Μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄκρον, μέγα
καὶ μεγπλοπρεπέστατον θέαμα παρουσιάσθη πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν μας. Ἐνώπιόν μας ὁ ὀρίζων δὲν
εἶχεν ὄρια, καὶ πρὸς στιγμὴν ἐνομίσαμεν ἑαυτοὺς
ὑπερανθρώπους. Τὸ σῶμα, ἡ ὄρασις καὶ ἡ φαντα-
σία ἀπήτουν ἀνάπαυσιν.

Περὶ δεξιὴν ἀναλαμβάνομεν τὴν ὁδὸν μας, μετὰ
μακρὰν ὄδοι πορὶαν φθάνομεν εἰς τὸ χεῖλος ἀβύσ-
σου. Ἐν τούτοις ὁ οὐρανὸς ἐπεσκιάζετο ὑπὸ νεφῶν
πανταχόθεν ἤστραπτεν, ἐπέκειτο βροχὴ καὶ θύελλα.
Οὐδεμία ἐλπὶς καταφυγίου ὑπῆρχε, παντα-
χόθεν ἄμμος καὶ λίθοι. Ἡ Παυλίνα γονυπετεῖ,
ἐγὼ ἴσταμαι πλησίον της καὶ τείνων τὸν βραχίονα
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της διὰ τοῦ ἐπενδύτου μου τὴν
προεφύλαττον ἐκ τῆς βροχῆς. Βιαία, ἀλλὰ βρα-
χεῖα εἶναι ἡ ὄργη τῶν στοιχείων, ταπεινότερα ἀλλὰ
μακροτέρα εἶναι ἡ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ οὐρανὸς αἰ-
θριοῦται, σεληνιαία δὲ τις ἀκτὶς μᾶς ὑπέδειξεν
τὰς διόδους μετατραπείσας εἰς ρύακας. Διήλθομεν
τὴν νύκτα καθήμενοι ἐπὶ λίθου τινός. Λί δυνάμεις
τοῦ πνεύματος ἐφαίνοντο ὅτι ἐνίσχυον τὰς τοῦ σώ-
ματος. Κατὰ τὰς στιγμὰς, καθ' ἃς τὸ πᾶν ἡρεμεῖ,
ὀλίγα δὲ διακεκομμένοι λέξεις ἐκ τῆς καρδίας
ἐξῆλθον διὰ τῶν χειλῶν ἡμῶν· καθότι ὁ ἀληθὴς
καὶ ἰσχυρὸς ἔρωσ εἶναι σιωπηλός.

Ἐγένετο ἡμέρα. Ἐν τινι καλύβῃ εὔρομεν τρο-
φόν τινα καὶ ὠδηγήθημεν ὑπὸ τινος χωρικοῦ ἐντὸς
ὀλίγου διαστήματος ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ. Ἀνυ-
πόδητοι καὶ ρακένδυτοι, οἱ πόδες μας ἦσαν πλήρεις
αἱμάτων.

— Ἡ ὁδὸς αὕτη, εἶπεν ἡ Παυλίνα, με δυσά-
ρεστεῖ. Οἱ διαβάται μᾶς θεωροῦσι με βλέμμα...

— Τί μᾶς μέλει, φιλιτάτη μου; εἰς τὰ μέρη
ταῦτα οὐδεὶς μᾶς γνωρίζει.

— Εἰς τὸν θόρυβον ἵπτου, ἀμάξης, ἡ καρδία
μου κτυπᾷ. Ἄχ! Θεέ, μία ἀμαξία, ἐφώναζε στρα-
φείσα πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐντρομος ἐρρίφθη εἰς
τὸν τράχηλόν μου.

Ἡ προσίθησις δὲν τὴν ἠπάτησε. Εἰς τὴν ἄ-
μαξαν ἦτο ὁ ἐπίτροπός μου, ὅστις κατὰ συμβου-
λὴν τοῦ γραμματός του ἐπορεύετο εἰς τὸν ἀγρὸν
τοῦ ἀδελφοῦ, πεπεισμένος ὅτι θὰ μᾶς εὔρη ἐκεῖ.

Ἡ Παυλίνα ἐκλείσθη εἰς μονήν· εἶναι δεκαπέντε ἡμέραι, καθ' ἃς δὲν μοι ἐπετρέπη νὰ τὴν ἴδω· δὲν δύναμαι νὰ ζήσω. Περὶ αὐτῆς οὐδεὶς γίνεται λόγος εἰς τὴν οἰκογενεϊάν της, ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι βαρέως ἀσθενεῖ. Ἡ ἡγουμένη τῆς μονῆς εἰδοποίησε τὸν ἐπίτροπόν μου ὅτι ἡ θυγάτηρ του ἀπέθανεν· ἃς μὲ πατάξῃ ὁ κεραυνός, ἃς μὲ καταπῆῃ ἡ γῆ! Ἀποσπῶ τὴν κόμην, διαρρήγνυω τὰ φορέματα, πᾶν ὅ,τι πρὸ ἐμοῦ εὐρίσκω καταπατῶ, καταρῶμαι τὸν ἐπίτροπον, τὴν σ.ζυγον καὶ τὰ τέκνα του· οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ πλησιάσῃ. . . πίπτω κατὰ γῆς ἀναίσθητος.

Ἄμα ἀφυπνισθεὶς εὐρίσκομαι δεδεμένος ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἰατρός τις ἦτο παρ' ἐμοί. Ἄς ἤμην τού- λάχιστον ἀληθῶς τρελλός, τῷ εἶπον, πλὴν ἔχω ὑγειεῖς τὰς φρένας.

Μὲ ἀφῆρσαν τὰ σχοινία, εὐρίσκομαι εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἀδυναμίας, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ ἐγερθῶ τῆς κλίνης.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἀνεχώρησα διὰ ξένην πατρίδα καὶ ἐκείθεν ἔγραψον πρὸς τὸν ἐπίτροπόν μου:

«Διὰ τὰς ἀνάγκας μου ἀφῆρσα ἐκ τοῦ ταμείου σας 3000 φιορινία· θὰ τὸ λάβητε ἐκ τῆς περιουσίας μου, τὴν ὁποῖαν σὰς δωρῶ, διότι ἀπὸ τοῦδε θεωρεῖτέ με ὡς ὄν ἀνύπαρκτον.»

Ἡ ξένη γῆ.

Ὁ μέγας ὠκεανὸς μὲ χωρίζει ἐκ τῆς πατρίδος μου. Παρανόμως μεταναστᾶτης δὲν δύναμαι νὰ ἐπιστρέψω χωρὶς νὰ ὑποπέσω εἰς ποινήν. . . καὶ τίς μὲ καλεῖ; ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει καρδιά πάλλουσα δι' ἐμὲ, τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἔρωτός μου μετετραπήσαν εἰς κόνιν. Ἡ γῆ ἀποκατέστη δι' ἐμὲ ἔρημος ἀνευ ὄψεως. . . καὶ ὅμως ὑπὸ νέον κλίμα, ἐν μέσῳ λαοῦ κατὰ διάλεκτον, ἔθιμα καὶ χαρακτῆρα ἀντί- ηστον τοῦ ἰδικοῦ μου, ἐγνώρισα ὅτι καὶ αἱ χῶραι ἀπαιτοῦσιν ἀφ' ἑαυτὰς ἔρωτα. Τὸν ἔρωτα τῆς πατρίδος ἤσθάνθη παντοδύναμιν ἐν ἐμοί!

Μόλις ἔφρασα εἰς ξένον ἔδαφος, ἠγνόουν, ἐάν ὠφείλον νὰ ἀποκατασταθῶ εἰς πολυάνθρωπον πόλιν ἢ νὰ διελθῶ βίον ἔρημον, ἐφάμιλλον τῶν θηρίων. Ὑπερίσχυσε τὸ πρῶτον.

Ἰδοῦ με εἰς τὴν πρωτεύουσαν μεγάλου κράτους. Ἐλάβον ὑπ' ἐνοίκιον δωμάτιον εἰς τὸν τέταρτον ὄροφον. Πλησίον μου κατοικοῦσι τρεῖς ὠραῖαι νεάνιδες. Ὅσαίς με βλέπουσι, φιλοφρόνως μὲ χαιρετῶσι, μὲ προσκαλοῦν παρ' αὐταῖς, μοὶ ἀποτεινόμεναι

χιλίας ἐρωτήσεις. Δὲν τὰς ἀξιῶ οὐδὲ κἂν ἐνὸς βλέμματος, οὐδ' ἀπαντήσεως· εἰς τὴν καρδίαν μου δὲν εἰσχωρεῖ πλέον συγκίνησις, ἀλλ' αἱ αὐθάδεις αὐταὶ δὲν παύουσι νὰ κεντῶσι διὰ τῶν ἐρωτοτροπιῶν των τὴν ἀπάθειάν μου. Πρακτικῶν τὰ διαθήματα τῶν νέων τούτων εἶδον καθαρῶς ὅτι εἶναι θυγατέρες τοῦ ἐγκλήματος. Δὲν ἀπατῶμαι, καθότι εἰς τὸ αὐτὸ κατάλυμα ἐγνώρισθην μὲ νέον τινα, ὃν αἱ ἄθλια κατέστρεψαν ψυχικῶς καὶ σωματικῶς· Ἀλλάσσω διαμονήν. Εἶναι ἕξ ἡμέραι καθ' ἃς ἀενάως βρέχει, εἶναι ἕξ ἡμέραι καθ' ἃς δὲν προφέρω λέξιν. Ὁ ἄθλιος οὗτος καιρὸς μὲ ῥίπτει εἰς ἄκραν μελαγχολίαν. Ἐμπρὸς ἃς βυθισθῶσιν αἱ θλίψεις εἰς τὸν οἶνον, εἰς τὰ πνεύματα, εἰς τὸ παιγνίδιον. Ἐπορεύθην εἰς τὰ καταγῶγια, ἔνθα ὁ ἄνθρωπος ἰδρῶνει μεταξὺ τῶν δάδων, τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν παιγνιοχάρτων. Ἐκεῖ εὐχαρίστως μὲ δέχονται. Ἡ τύχη μοὶ ἐφάνη εὐνοϊκῆ, ἐντὸς ὀλίγων ὥρων ἐγεῖνα κάταχος τοσοῦτου χρυσοῦ, ὅσον οὐδέποτε ἔσχον ἐν τῷ βίῳ μου. Ἰδοῦ με περικυκλούμενον ὑπὸ προσώπων ἀγνώστων, ἅτινα μὲ χαιρετῶσι μὲ τὸ γλυκὺ ὄνομα τοῦ φίλου. Τέλος, τοῖς λέγω, σφίγγων ἐκάστου τὴν χεῖρα· φίλοι μου, ἃς πίνωμεν ἐν εὐθυμίᾳ· μεταξὺ ἡῶν καὶ ἁσμάτων ἀποκοιμοῦμαι. Ἡ ἀσθένεια τοῦ παιγνιδίου μὲ ἐκυρίευσεν ἐπὶ τοσοῦτω, ὥστε δι' ὀλοκλήρους νύκτας κάθημαι ἐπὶ τινος τραπέζης μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ὅτε μὲν ἐπὶ τῶν παιγνιοχάρτων, ὅτε δὲ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ ὡς ἀπολιθωμένος. Ἀπολιθωμένος πράγματι, διότι δὲν ἐσκεπτόμην τὸ παράδειγμα υἱῶν οἰκογενειάρχων, ἐμπόρων, οὓς ἐν κατρημένον παιγνιοχάρτον κατέρριπτον εἰς τὴν πενίαν, τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ἐξαχρείωσιν καὶ ἐνίοτε εἰς τὰς φυλακάς, εἰς τὴν αὐτοκτονίαν. Ἄλλ' ἡ τύχη δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ, μετατρέπεται. Ἐσπέραν τινὰ ἀπώλεσα ὅσα χρήματα εἶχον. Ἐξέρχομαι τῆς αἰθούσης ψιθυρίζων, ἔχει καλῶς ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του. Μὲ τὴν πρόθεσιν ν' ἀλλάξω ζῶην διευθύνομαι εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Τὴν ἀκόλουθον εἰς τῶν ὄσων μὲ ἀπεκάλουν φίλον μοὶ προσέφερε χρήματα. Κατ' ἀρχὰς ἠρνήθη, ἀκολούθως ἐδέχθη πεντακόσια φιορινία καὶ ὑπέγραψα Σ]ὴν ἡμ. 3 ὄψεως. Τρέχω εἰς τὸ καταγῶγιον. Ἰδιοτροπία τῆς τύχης! ἐντὸς ὀλίγου γίνομαι κάταχος εἴκοσι χιλιάδων φιορινίων· ἐσωτερικῆ φωνῆ μοὶ ἔλεγεν ἄρκει ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὑπάγε πληρώσον τὸ χρέος σου. Ἡ ποι-

μαζόμεν νὰ ἐγερθῶ, ἀλλ' ἡ ἀπληστία μεγαλειτέρου κέρδους μὲ ἐκράτει ἐκεῖ καρφωμένον. Ἐντὸς ὀλίγου δὲν μοὶ ἀπέμεινεν οὐδὲ ἐν σολδίον. Τότε μὲ ἐπλησίασεν ὁ πιστωτῆς μου. «Κύριε, μοὶ εἶπε, πῶς θὰ δυνηθῆτε νὰ μὲ πληρώσητε;» Θὰ σκεφθῶ τῷ ἀπάντησα. «Ἀντὶ χρημάτων μοὶ δίδετε πράγμα» ὑπέλαβε. Καὶ ὠφείλον νὰ τῷ δώσω τὰ πολύτιμα εἶδῃ μου ἀντὶ 3 χιλιάδων φιορινίων.

Ἀσθενῶ. Εἰδοποιῶ ὅσοι μὲ ἀποκάλεσαν φίλον, περὶ τῆς ἀσθενείας μου· οὐδεὶς ἐφάνη. Πωλῶ τὰ καλλίτερα φορέματά μου καὶ μὲ τὸ ἀντίτιμον ἀγοράζω τὰ φάρμακα καὶ πληρώνω τὸν ἰατρόν. Μοὶ μένει εἰσέτι ὠραιότατον δακτύλιον, τὸ μόνον τῆς μητρὸς μου ἐνθυμητήριο. «Τοῦτο, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, δὲν θὰ πωλήσω ποτέ». Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον χρήματα καὶ ἡ ἀσθένεια προεχώρει, μετεφέρθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Πόσον ὑπέφερα! ἀλλ' ἴαθην.

Προσλαμβάνομαι ὡς μεταφραστῆς παρὰ τινι ἐφημεριδογράφῳ. Ἡ ἐργασία μου ἐπληρῶνετο καλῶς, διάγων δὲ ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον, ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομάδων ἐσχημάτισα κεφάλαιον πενήτηκοντα φιορινίων. Ἐκ νέου εἰς τὰ καταγῶγια, ἐκ νέου εἰς τὴν δυστυχίαν. Θέτω εἰς ἐνέχειρον τὸ δακτύλιον τῆς μητρὸς μου ἀντὶ 400 φιορινίων. «Θέλω καὶ διὰ τελευταίαν φοράν νὰ δικιμάσω τὴν τύχην, ἐκφωνῶ, ἀν μοὶ φανῇ ἐναντία, διὰ τῆς ἐργασίας μου ταχέως θὰ δυνηθῶ νὰ ἀνακτήσω τὸ πολύτιμον δακτυλίδιον.»

Μὲ τεσσάρων χιλιάδων φιορινίων κέρδος ἀποσεύρομαι εἰς τὰ δωμάτιά μου ν' ἀναπαυθῶ, ἀποφασισμένος νὰ ἐλευθερώσω τὴν ἀκόλουθον τὸ ἐνέχειρον. Ἐκρουσέ τις τὴν θύραν μου, ἀνοίγω, εἶναι κλητήρες. Μοὺ ζητοῦσι τὰ χρήματα, τὰ παραδίδω, εὐρίσκοντα κίβδηλα, καὶ ὀδηγοῦμαι εἰς τὰς φυλακάς ὡς κίβδηλοποιός.—

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἐξέρχομαι ἄθως. Ὁ ἐφημεριδογράφος μὲ προσλαμβάνει ἐκ νέου εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ κατήντησε εἰς τοσαύτην οἰκονομικὴν δυσχέρειαν, ὥστε μὲ ἐπλήρωσε ὀλίγον καὶ σπανίως. Ἡ πρὸς τὸ χαρτοπαίγιον ἀχαλίνωτος μανία μου εἰσέτι μὲ ἐβασάνιζε. Ἡμην βεβυθισμένος εἰς τὰς ἀχίψεις, καθήμενος ἐπὶ τοῦ στελέχους δένδρου τινὸς ἐκτὸς τῆς πόλεως, ὅτε με πλησιάζει τις δνέγνωνος εἰς τὰς φυλακάς. «Τί ἐκτίθεις ἐκεῖ φίλε μου μοὶ λέγει. Τὸν τρόπον νὰ εἶδη χρήματα, τῷ ἀπαντῶ. «Ἐυκολώτατον, μοὶ εἶπεν, ἰδὲ πόσα ἔχω ἐγὼ» μοὶ

ἔδειξε βαλάντιον πλήρες χρυσοῦ. Θέλεις νὰ ἔλθῃς μαζύ μου;—Ποῦ;—Τί ποῦ; μὴ ζῆτει.—Ἄς ὑπάγωμεν, μετὰ θάρρους τῷ ἀπάντησα.—Σήμερον ὄχι;—Ἀῦριον λοιπόν, τῷ εἶπον θλίβων τὴν χεῖρά του.—Ἄρα καὶ θέσις συνεντεύξεως;—Ἐνταῦθα κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν, εἶπεν ἐκεῖνος ὃν ἐξελεξάμην ὡς ὀδηγὸν τοῦ βίου μου, καὶ ἀνεχώρησε.

Ἐρχεται ἡ αῦριον, πλησιάζει ἡ προσδιορισθεῖσα ὥρα, πορεύομαι ἐκτὸς τῆς πόλεως εἰς τὸ στελεχος τοῦ δένδρου· τὰ βήματά μου μὲ ὠδήγουν ναί, ἀλλ' ἡ καρδιά μου μοὶ ἔλεγε—Τί κάμνεις δυστυχῆ!—Καὶ ὅτε εὐρέθην εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ στελέχους καὶ εἶδον καθήμενον ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον περιμένοντά με, ἡ φωνὴ ἐκεῖνη ἦτο τόσῳ ἰσχυρά, ὥστε ἐν βροπῇ ὀφθαλμοῦ ἐτρέπην εἰς φυγὴν, ὡσανεὶ κατεδιωκόμεν ὑπὸ τίγρεως.

Μετὰ ἓνα μῆνα ὄλη ἡ πόλις ἦτο εἰς πένθος. Τὸ Κακουργοδικεῖον εἶχεν ἐκδώσῃ θανατικὴν ἀπόφασιν. Ἀργὸς πῆχας κώδωνος προήγγειλεν ὅτι ὁ κατάδικος ἐπορεύετο εἰς τὸ ἱκρίωμα. Πλείστοι συνέβρευσαν νὰ ἰδωσι τὸ θῦμα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐγὼ ἐπορεύομην εἰς τὴν μοναζίαν τῶν πεδιάδων, ὅπως στεφθῶ καὶ μελετήσω τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους. Στραφεὶς ἔκ τινος στενωποῦ ἰδοῦ με ἀντιμέτωπον μὲ τὴν ἀγχόνην· τίς δὲ ἐπ' αὐτῆς ἐκρέματο; Θεέ μου! ἐκεῖνος ὃν ἐν τῷ στελέχει τοῦ δένδρου ἐξελεξάμην ὡς ὀδηγόν.

Ἐγκατέλειψα τὸ χαρτοπαίγιον καὶ μετ' αὐτοῦ ὄλους ἐκείνους τοὺς μοχθηροὺς, οἵτινες μὲ παρέσυρον. Ἐσκέφθη ὅτι, ἐάν ἐγὼ δὲν ἔχω γονεῖς, δὲν ἔχω ἐρωμένην πρὸς χάριν τῶν ὁποίων ν' ἀποφεύγω τὴν σχολιὰν ὁδόν, ἢ νὰ πορεύομαι τὴν ὁδὸν τοῦ καλοῦ, μοὶ ἐπιβάλλουν ὅμως τοῦτο τὸ σέβας πρὸς τὸ ἀτομόν μου οἱ ἄνθρωποι. Ἀπεφάσισα· ἀλλὰ δὲν ἐπίστευον ὅτι δύναμαι διὰ μιᾶς νὰ διακόψω πᾶσαν τοῦ ἐλαττώματος ἔξιν· ἡ κακὴ φήμη βῆμα πρὸς βῆμα μὲ παρακολουθεῖ, καὶ δὲν ἀπαλείφεται ἢ διὰ τοῦ χρόνου.

Ἐξηκολούθησα ἐν ἔτος εἰς τὴν τοῦ μεταφραστοῦ θέσιν μου, ἐπασχολῶν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μου εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας, τὸ φίλτρον τῆς νεαρᾶς μου ἡλικίας, τοὺς συντρόφους τοὺς πιστοτέρους τοῦ βίου φίλους.

Μοὶ προσεφέρθη θέσις οἰκονομοῦ παρὰ τινι πλούσιᾳ οἰκογενεῖᾳ. Ἐδέχθη. Ἐκεῖ ἐγνώρισα τὸν κόμιτα Ἀντώνιον τεσσαρακοντούτην, πλούσιον, εὐπαίδευτον, ἀξιοσέβαστον, λατρευόμενον ὑπὸ τῆς

χαριστάτης συζύγου του, αλλά δυστυχῆ, διότι μετὰ ἐννεατῆ συζυγικὸν βίον δὲν ἀπέκτησεν υἱόν. Τόσον μὲ ἠνόησι, ὥστε διήνυσεν ἀρκετὸν μέρος τῆς ἐσπέρας μαζύ μου· εἰς τὴν διήγησιν τῶν δυστυχιῶν μου κλαίει καὶ μὲ ἐναγκαλιζέται ὡς νὰ ἦν υἱός μου. Μὲ ἐπαινῶ πάντοτε καὶ πανταχοῦ· οἱ κύριοί μου μοὶ δεικνύουσιν ἐξαιρετικὰ σημεῖα σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης· τὸ τοιοῦτον ἀντηχεῖ κακῶς εἰς τὰ ὄτα τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ καὶ ἰδίως τοῦ γραμματέως τῆς οἰκογενείας. Αἰφνης παύει πᾶσα πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνη ἐκ μέρους ὄλων, ἐκτὸς ὅμως τοῦ κόμητος· ὁ γραμματεὺς κατώρθωσε νὰ πληροφορηθῆ τὰς λεπτομερείας τῆς παρελθούσης ἐν χαρτοπαικτικῇ ζωῆς μου, ἥτις τῷ προσέφερον ὕλην διαβολῆς. Πολλὰ περὶ σοῦ διαθρυλοῦνται, μοὶ λέγει ἡμέραν τινα ὁ κόμητις· λέγεται ὅτι διήνυσας δύο ἔτη εἰς τὴν φυλακὴν ὡς κιβδηλοποιὸς καὶ πλαστογράφος, ὅτι εἶχες συνεννοήσεις μὲ ληστές. — Ψεῦδος, τῷ ἀπήντησα, σεῖς εἴσθε ἐν γνώσει τῆς ζωῆς μου.

Εὐρισκόμην εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἀνάπτει πυρκαϊὰ ἐν τινὶ ἀγροτικῇ οἰκίᾳ, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσερχόμενος ὅπως λάβω πληροφορίας τινάς. Παρὰ τὴν θύραν εὐρίσκειτο ὁ κλητὴρ, ὅστις ἐγνώριζε ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν θὰ μὲ εὐρισκόν ἐκεῖ. Ὅποια πλάνη, ἀλλὰ τί; Ἐνῶ δίδω διαταγὰς, ὅπως ἐπανορθώσω ἐπὶ τὸ βέλτιον τὴν δυστυχίαν, περικυκλούμαι ὑπὸ ἀγροίκου, καὶ ὑβρίζομενος, ἀπειλούμενος διὰ θανάτου ὀδηγοῦμαι πρὸ τοῦ δικαστοῦ ὡς αὐτοῦργος τῆς πυρκαϊᾶς. Ζητῶ νὰ ὑπερασπισθῶ μάτην, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ παρελθούσα διαγωγή μου, παρουσιάσθησαν μάρτυρες, οἵτινες κατέθεσαν κατ' ἐμοῦ.

Ἐὰ καταδικασθῶ εἰς γαλέραν, θὰ περᾶνω ἐν τῇ ἀτιμίᾳ βίον δυστυχῆ. Μετὰ τὸν θάνατόν μου δὲν κατέλειπον οὔτε υἱὸν οὔτε συγγενῆ, ἀλλ' ὄνομα, ὅπερ ἀκλιδωτὸν ἐκληρονόμησα! Ἄχ! ἡ συκοφαντία ἔχει βαθμοὺς φαυλότητος ἀνωτέρας τῆς ληστείας. Οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ κόμητος ἦλθε νὰ μὲ ἐπισκεφθῆ εἰς τὴν φυλακὴν. Εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ γενναίαν ἐκείνην ψυχὴν ὤμοσα περὶ τῆς ἀθωότητός μου, καὶ ἐπίστευσε. Καθ' ἣν ἡμέραν ἐπρόκειτο ν' ἀναγνωσθῆ ἡ ἀπόφασις, καὶ οἱ ἐχθροί μου μὲ ἐνόμιζον χαμένον, αὐτὸς παρουσιάσθη εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ὠμίλησεν εἰς τρόπον ὥστε ἀνενώθη ἡ διαδικασία. Καθήμενος εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ὑπο-

δίκου ὠνειρευόμην τὴν μητέρα μου, τὴν Πολωνίαν... ὅτε ὁ θόρυβος τῶν κλειδῶν, ἃς ὁ δεσμοφύλαξ περιστρέφεν εἰς τὰς χειρίδας, μὲ ἀφῆρσεν ἀπὸ τὰς προσφιλεῖς ἐκείνας εἰκόνας. Ἐγείρομαι ὑπνώτων καὶ εὐρίσκομαι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κόμητος. «Εἶσαι ἐλεύθερος καὶ ἀθῶος! μοὶ φωνάζει, καὶ μὲ ἐξάγει ἐκ τῆς λυπηρᾶς θέσεώς μου χύνοντα δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωσύνης. Εἶδον ἀλυσιδέτον τὸν κλητῆρα καὶ τοὺς δι' αὐτὸν ψευδορκήσαντας, ἔλαβον εἰσέτι τὸ θάρρος νὰ τοὺς προτείνω τὴν δεξιάν, καὶ τοὺς ἐσυγχώρησα.

Ζῶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ κόμητος. Μὲ ἀγαπᾶ ὡς υἱόν, ἐγὼ δὲ αὐτὸν ὡς πατέρα. Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐκλεκτῶν βιβλίων ἀναπτύσσω τὸ πνεῦμά μου, ἀλλ' ἐγὼ προωρίσθην εἰς ἔργα φιλανθρωπίας. Κόμητις, τῷ εἶπον ἡμέραν τινα, περιέρχονται ἐνταῦθα δύο ἀποστολοὶ, ἀφῆσάτέ με νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν. Μὴ μὲ ἐγκαταλείψετε, μοὶ ἀπήντησε, μέχρις οὗ ὁ Θεὸς μοὶ ἀποστείλῃ υἱὸν πρὸς ὃν ν' ἀφιερώσω τὸ φίλτρον ἐκεῖνο, ὅπερ ἤδη ὀλόκληρον εἰς σὲ ἀνέθεσα.

Ὁ Κόμητις ἀπέκτησεν υἱόν—εἶη εὐλογητὸς ὁ Θεός. Πορεύομαι εἰς τοὺς ἀγροδιαίτους νὰ εἶπω αὐτοῖς ὅτι ὑπάρχει Θεὸς ἐν οὐρανοῖς, ὅστις χεεὶ βάλσαμον παραμυθίας εἰς τοὺς δυστυχεῖς, ὀδηγεῖ τὸν πεπλανημένον, καὶ προασπίζει τὸν ἐγκαταλειμμένον καὶ ὄρφανόν.

(ἐκ τοῦ ἰταλικῆ)

I. S. MANESSIS.

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΛΩΝ ΠΕΡΙ ΦΙΛΩΝ

—Πόσους δούλους ἔχεις, Κριτόβουλε; ἐρωτᾷ μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ Σωκράτης ἔνα τῶν μαθητῶν του.

—Ἐγὼ ἑκατόκ, ἀποκρίνεται ὁ Κριτόβουλος.

—Καὶ πόσους βόας;

—Διακοσίους.

—Καὶ ἵππους;

—Πεντήκοιτα.

—Φίλους δέ;

—Φίλους... Περιμέρε... Φίλους ἔχω... ἔνα... δύο... τρεῖς... Ὅχι! αὐτὸς δὲν εἶται... Πέντε... Ἴσως ὅμως αὐτὸς...

—Πῶς! λέγει ὁ Σωκράτης, γινώσκεις ἀπόσθήθους τὰ βροχίματά σου, τοὺς δούλους σου, καὶ ταῦτα πάντα ἀριθμεῖς, τῶν δὲ φίλων σου τὸν

κατάλογον ἀγροεῖς, ἀφοῦ, ὡς παρατηρῶ, ἀφαιρεῖς ἢ προσθέτεις! Καὶ ὅμως πρὸς ποῖον τῶν ἄλλων κτημάτων παραβαλλόμενος φίλος ἀγαθὸς δὲν θὰ εἰσφαιρέτο πολλῶ κρείττων; Ὑπάρχει ἵππος ἢ ζευγος βοῶν ὠφέλιμος ὅσον φίλος χρηστός; Ὑπάρχει δοῦλος οὕτως εὖνους καὶ παραμόνιμος; Ὑπάρχει κατάλυμα οὕτως εὐστεγές; Ὑπάρχει τέλος θησαυρὸς χρησιμώτερος ὅποιουδήποτε; Διότι ὁ ἀγαθὸς φίλος πληροῦ πᾶν τὸ ἐλλείπον εἰς τὸν φίλον, εἰς τε τὰς ἰδιωτικὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις καὶ εἰς τὰ κοινὰ τῆς πολιτείας. Ἐὰν θέλῃ νὰ ἐνεργητῆσθαι τινὰ, ὁ ἀγαθὸς φίλος τὸν συντρέχει πρὸς τοῦτο· ἐὰν ὑπὸ τιος φόβου ταράττεται, ὁ φίλος τὸν συμβοηθεῖ, τὸ μὲν συνδαπαρῶν, τὸ δὲ συμπράττων. Συμπεθεῖ τοὺς ἀντιλέγοντας, συμβιβάζει τοὺς ἐναντιουμένους. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς εὐτυχίας εὐφραίνει, ἐν δὲ περιπτώσει δυστυχίας ἐπαγορθεῖ τὰ πλείστα. Ἐν συντόμῳ, ἴνα αἱ χεῖρες ὑπηρετοῦσι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ προορῶσι καὶ τὰ ὄτα προακούουσι καὶ οἱ πόδες διανύουσιν, εἰς οὐδὲν τούτων μένει ὀπίσω ὁ ἐνεργητικὸς φίλος, πολλὰ μάλιστα, ὅσα δὲν κατώρθωσέ τις ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ δὲν εἶδεν ἢ δὲν ἤκουσεν ἢ δὲν διεξεπέρασε, ταῦτα κατώρθωσεν ὁ φίλος πρὸ τοῦ φίλου. Ἄλλ' ὅμως πολλοὶ πειρῶνται νὰ ἀναστήσωσι δένδρα, ἔνεκα τοῦ καρποῦ, τοῦ δὲ καρποροφωτάτου κτήματος τὸ ὅποιον καλεῖται φίλος, οἱ πλείστοι ἐπιμελοῦνται ἀργῶς πῶς ἢ χαλαρῶς.

—Ὡραία εἰκὼν αὕτη φίλου ἀληθοῦς· ἐπεῖπεν ὁ Κριτόβουλος· εἰκὼν ἐμβάλλουσα πόθον πρὸς τοιοῦτον ἀπόκτημα· ἀλλὰ δύνασαι νὰ εἶπης καὶ πῶς θηρεύεται ὁ παρ' ἡμῶν ρομιζόμενος οὕτω χρησίμος φίλος;

—Πῶς θηρεύεται; Οὔτε κατὰ πόδας, μὰ τὸν Δία, ὡς λαγῶς, οὔτε δι' ἀπάτης, ὡς τὰ πετεινὰ, οὔτε διὰ τῆς βίας, ὡς οἱ ἐχθροί· διότι ἄκορτα φίλον νὰ συλλάβῃ τις εἶν' ἐργῶδες· δύσκολον δὲ καὶ νὰ τὸν κρατῆ ὡς δούλον, ἐπειδὴ οὕτω θὰ τὸν ἔκαμνε μάλιστα ἐχθρόν. Πρὸς τοιαῦτα θηράματα ἀπαρτοῦνται ἄλλα ὄπλα.

—Ὅποια λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ;

—Ὁ Σωκράτης ὑπεμεδίασεν· ἰδὼ ἐπερίμερε τὸν Κριτόβουλον. Ἐρχισε δὲ λαλῶν μετὰ τῆς οἰκείας αὐτῷ λεπτότητος ἐπιχειρημάτων.

—Ὅταν, ὦ Κριτόβουλε, θελήσῃς νὰ γίνῃς φίλος τινός, μὲ συγχώρησις ἄρα νὰ σὲ καταγγείλω πρὸς αὐτὸν, λέγων, ὅτι καὶ τὸν θαυμάεις ἢ ἐπιθυμεῖς νὰ εἶσαι φίλος του;

Κατηγορεῖ με τοιαύτη κατηγορία, ἀπεκρίθη ὁ Κριτόβουλος· ἐπειδὴ γινώσκω ὅτι οὐδεὶς μισεῖ τοὺς ἐπαίτουδνας.

—Ἄλλ' ἐὰν πρὸς τοὺς σὲ κατηγορήσω ὅτι μάλιστα ἐπιμετεῖσαι τῶν φίλων σου, ὅτι εἰς τὰς εὐπραγίας τῶν ἀγάλλεσαι, ὅτι εἰς τὰ καλά τῶν

ἔργα χαίρεις ὡς ἂν ἦσαν ἰδιά σου, δὲν θὰ σοὶ εἰσφαιρέτο ὅτι οὕτω θὰ σὲ διέβαλλα;

—Πῶς! ἀφοῦ καὶ ἐγὼ αὐτὸς συναισθάνομαι εὖνοιαν πρὸς ἐκείνους ὁδὸς ὑπολαμβάνω ἔχοντας εὖνοιαν πρὸς ἐμέ.

—Μοὶ ἐπιτρέπεις λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σωκράτης, νὰ λέγω ταῦτα περὶ σοῦ πρὸς ὁδὸς ἂν θέλῃς ν' ἀποκτήσῃς φίλους. Ἐὰν δὲ μοὶ ἐδίδες προσέτι ἐξουσίαν νὰ λέγω περὶ σοῦ, ὅτι ὑφ' οὐδενός κυριεύεσαι πάθους οὔτε ὑπὸ ἀσωτείας, οὔτε ὑπὸ γαστριμαργίας, οὔτε ὑπὸ ἀκακίας, ὥστε νὰ παραστήσω ὅτι δύναται νὰ σοὶ ἐμπιστευθῶσι τὰ δημόσια;

—Ἀμφιβολία εἶναι ὅτι θὰ ὠμίλεις ἄριστα ὑπὲρ ἐμοῦ;

—Νομίζεις λοιπὸν, ὦ Κριτόβουλε, ὅτι οὕτω θὰ σοὶ ἐγινόμεν ἄριστος συγκλητὸς φίλων;

—Ναί. ἀλλὰ Σώκρατες, διατί μοὶ ἀπειθῶντες ταύτας ὁδὸς τὰς ἐρωτήσεις, ὡς ἂν μὴ ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ λέγῃς ὅτι ἂν θέλῃς περὶ ἐμοῦ;

—Ὅχι σὲ βεβαιῶ, ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Σωκράτης, δὲν εἶναι ποσὸς εἰς τὴν ἐξουσίαν μου τὸ νὰ λαλῶ οὕτω περὶ σοῦ, ἀλλ' ἐξήρηται ἐκ σοῦ καὶ μόνον.

—Πῶς;

—Πῶς; ἰδοὺ πῶς. Ἦκουσά ποτε τὴν Ἀσπασίαν νὰ μοὶ λέγῃ ὅτι αἱ καλαὶ προμηθευρίδες (προξενήτριαι) ἀληθείας μὲν λέγουσαι μεταξὺ τῶν παρακινουμένων εἰς γάμον θαυμασιῶς ἐπιτυγχάνουσι, ψευθεῖς δ' ἐπιρροῦσαι ἐπαύρους οὐδὲν ὠφελουσί· διότι οἱ ἐξαπατηθέντες σύζυγοι, μισοῦμενοι ἔπειτα, μισοῦσι καὶ τὴν παραίτιον τῆς ἐρώσεως αὐτῶν. Πεισθεὶς λοιπὸν καὶ ἐγὼ περὶ τούτων ὡς ἀλαθῆστων, ἤρουν ὅτι δὲν μοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σὲ ἐπαινῶ, ἐὰν δὲν λέγω ἀληθείαν.

—Ἐνόησα· ἄρα, ὦ Σώκρατες, μοὶ εἶσαι τοῦ οὗτος φίλος, ὁποῖος, ἂν μὲν ἔχω τι ἐπιτήδειον πρὸς ἀπόκτησιν φίλων, νὰ συμπράττης εἰς τοῦτο, εἰ δὲ μὴ, δὲν θὴ ἔστεργες νὰ πλάσῃς τι πρὸς ὄφελός μου.

—Ἄλλὰ πότε, ὦ Κριτόβουλε, εἶπεν ὁ Σωκράτης, νομίζεις ὅτι μάλιστα δύναμαι νὰ σὲ ὠφελήσω; ψευδῶς ἐπαύων σε, ἢ πειρώμενος νὰ σὲ πείσω ὅπως γείνης ἀγαθὸς ἀνὴρ; Μάλιστα δὲν θὰ σὲ ἐζημιῶν λέγων ὑπὲρ σοῦ ὅσα θὰ διεψεύδοιτο εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς σχέσεώς σου;

—Ἐλθέ, λοιπὸν εἰς τὸ συμπέρασμα ὦ Σώκρατες.

—Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἐπειδὴ οὐδὲν θειότερον φίλου, καὶ ἐπειδὴ ὅπως σοὶ προμηθεύσω τοιοῦτον εἶναι χρεῖα νὰ διηγῶμαι τὰς ἀρετὰς σου πανταχοῦ καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναμαι νὰ ἐπαινῶ ἀ-

ρετάς σου μὴ ὑπαρχούσας, ἢ συντομοτάτη, ἀσφαλεστάτη καὶ καλλίστη πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν ὁδός, ὧ Κριτόβουλε, εἶναι αὐτὴ· εἰς ὅ,τι ἂν θέλῃς τὰ φαίης ἀγαθός, εἰς τοῦτο καὶ τὰ προσπαθῆς τὰ γείρη· τῷδ' ἄγαθός. Οὕτως ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει τὰ θηρεύωμεν τοὺς φίλους· ἂν δὲ σὺ γινώσκῃς ἀλλ' ἄλλως πως, μάθε με.

Καὶ ὁ Κριτόβουλος, —

— Ἄλλ' ἐντρέπομαι, ἀπεκρίθη, ὦ Σώκρατες, ἀντιλέγων πρὸς ταῦτα· διότι οὔτε καλὰ θὰ ἤδυσάμην τὰ εἶπω, ἀλλὰ, οὔτε ἀληθῆ.

§ 1.

ΕΝ ΤΩ ΔΕΥΚΩΝΗΤΙ ΦΙΛΟΥ

Ἡ ἀγάπη πρέπει νὰ μείνῃ
(=chiller)

Ἄφ' ὅτου ἐγνωρίσθημιν πληθὺς παρηλθε χρόνων
καὶ ἡ ἀρχαία γνωριμία
ὕπνῳ εἰς ἡμᾶς πηλὴ ἐξ ἧς περιστῆθε μὴ ὄν
ἀγάπη καὶ κίλ'α

Λοιπὸν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀπ' ἡμῶν ἐπίσης,
ὧ φίλε μου, τὸ θεῖον νάμα,
δι' οὗ γεννῶνται ἐν ἡμῖν γλυκεῖται συγχινήσεις
καὶ ἀρετὴ συνάμα.

§ 2.

Ὁρθόπειρα.

Μὴ λέγωμεν mandemoiselle, μὴ λέγωμεν madame,
ἀλλὰ τὴν μὲν πτηνὸν Ἐδὲμ, τὴν δὲ πλεοῦράν
[Ἀδὰμ

§ 3.

Τὰ τρία πολιτεύματα.

Εἶνε νήπιον το ἔθνος; ὑποκίπτει τὸν οὐχίαν
εἰς ἀπολυτὸν μονάρχην, ὡς ἀγέλη εἰς ποιμένα

Εἶνε ἄφρων νεανίσκος; ἔχει χρεῖαν κηδεμόνος
καὶ ὡς κηδεμῶν ὑπάρχει τοῦ συντάγματος ὁ Θεός.

Ἀνεπίχθη καὶ ἠνδρώθη; Πλάττει τὴν ἰσονομίαν
καὶ ἐν δόξῃ καθιδύει τὴν ἀρχαίαν Πολιτείαν.

Πλὴν τὸ τελευταῖον εἶδος
τῆς ἀκμᾶς κοινωνίας
εἶνε ἅκ' α πυραμίδος
καὶ στερῆται ἀσφαλείας!

§ 4.

Ἀρακρίβεια.

Die Jonne, der Mond.

Ὁ Γερμανὸς τὸν ἥλιον ἐκφράζει ὕψους
καὶ τῆς νυκτὸς τὴν δέσποιναν καλεῖ ἄρσεν κῶς.

νομίζω τοῦτο ἄδικον, ὅτι ἡ σκοτία
ἀρμυρῶσι τῇ κυρίᾳ.

§ 5.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Δάντου.

Τὰ εὐαγγέλιον τῆς κοινωνίας
ὁ μέγας ἔγραψεν ἱεροφάντης
ὁ Θεὸς Δάντης.

§ 6.

Τέχνη καὶ πικρῶμα.

Ποῖαν ὁ Σαίπηρος σχέσον τρεῖς πρὸς τοὺς νόμους τῆς
τέχνης

Ὅταν ὁ Κορσιανὸς ἔχε πρὸς τὴν ἡθινὴν.
Πάντα θε μὴν καθεστώτα παρέδωκεν οὐ οἱ οἱ ἄνδρες,
εἶχαν δὲ μόνον θε μὴν τὴν εὐφραν αὐτῶν.

§ 7.

Περὶ εὐγῶς ἀλήθεια.

Ὅλον τὸ χροστὸν ἐστίν, ὡς πρὸ ἐ.θᾶζε.
(Ἀριστοφ. Βάτρ 783)

Ὅποταν δόξη ἡ ἀκτις τοῦ φαεινοῦ ἡλίου
πληθὺς ἀστέρων εἶνε τὸ αἰθέρα·
καὶ ὅπου βλέπεις σωρηδὸν σοφοὺς ἀπὸ π.τ.υ.χ.ι.α.σ
φοβῶς μὴ εἶε σκοτία; ἢ ἐπέτρα.

§ 8.

Βομαρσαίου δίστιχον.

(γ σφέν νάτιθεν τοῦ ἐν τῷ κήπῳ αὐτοῦ ἀγάλματος τοῦ
Ἐρωτός)

Ἔρωτος, ὅστις ἐνοχλεῖ τοὺς οἴκου; τίσου κόσμου,
τὴν εὐτυχίαν παρὰ σοῦ ζητῶ τῆ; θυγατρός μου.

§ 9.

Δικαιολογία

(ὑπὸ Goette).

Κατηγορεῖ τὴν γυναῖκα διότι πολλοὺς μεταλλάσσει!
ὀλὴν μὴ ὀνειδίζ' αὐτὴν: ἄνδρα ζητεῖ σταθερόν.

§ 10.

Εἰς τὴν σκληρὰν αὐτοῦ γέλην

(ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ)

Ἦν τὸ πορτοκάλιον!
Ἄπο τοῦ δένδρου κρέματα!
ἀλλ' ἔφυγεν ὁ Μάρτιος
καὶ ἄνην νέα ἔγοντα.
Βαδίζω πρὸς τὸ δένδρον τοῦ
καλέω πορτοκάλιον

ἄδρον μου πορτοκάλιον,
γλοκὸ μου ὀρτοκάλιον,
σε σέβω δὲ ἀσθάνεσσαι;

Ἦ, πῶσον εἰς τοὺς κόλπους μου!

Σ. Δ. ΒΑ ΔΒΗΣ.

